

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: S. Suvac)
Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

DECIZIE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în următoarea componență :

Președintele ședinței, judecătorul – Tamara Chișca-Doneva,
judecătorii – Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru, Aliona Miron, Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Ministerul Justiției,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022, prin care s-au respins apelurile declarate de Bogaci Ecaterina și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020,

c o n s t a ț ă :

La 27 mai 2019, Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivare au indicat că, la 03 iulie 2013 s-au adresat Consiliului mun. Chișinău cu cerere privind eliberarea titlului de autentificare a dreptului de proprietate asupra lotului de pământ de pe adresa: mun. Chișinău, str. G. Enescu 6, adresa la care locuiesc permanent din anul 1952 și dețin în proprietate locuința.

Însă în pofida numeroaselor adresări la Consiliul mun. Chișinău, nu le-a fost eliberat titlul solicitat, deși au trecut aproximativ 6 ani.

La 24 martie 2017, 15 mai 2017 și 26 iulie 2017 au depus petiții în adresa Consiliului mun. Chișinău prin care au solicitat rezolvarea situație, însă deoarece nu au primit nici un răspuns, s-au adresat cu o acțiune în instanța de contencios administrativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2017 Consiliul mun. Chișinău a fost obligat să soluționeze petițiile formulate de reclamanți.

Reclamanții au susținut că hotărârea nu a fost executată de către Consiliul mun. Chișinău, deși norma legală prevedea un termen de 30 zile pentru executare.

Astfel, prin neexecutarea hotărârii reclamanților le-au fost cauzate pagube morale, deoarece pe parcursul unei perioade îndelungate de timp nu se pot folosi

după bunul lor ce-l dețin, precum și pe motiv că au fost nevoiți să piardă mult timp pentru restabilirea drepturilor ce le-au fost lezate.

Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor au solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2017 precum și repararea prejudiciului moral evaluat la suma de 10 000 lei pentru fiecare dintre reclamanți.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor.

S-a constatat faptul încălcării dreptului reclamanților, Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor privind executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești emise de Judecătoria Chișinău, sediul Centru nr. 3-799/17 din 14 decembrie 2017.

S-a încasat de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor suma de 1500 lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral pentru încălcarea dreptului privind executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În rest, acțiunea cererea de chemare în judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 18 decembrie 2020, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii, și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 23 decembrie 2020, avocatul Mihalache Iurie în interesele Ecaterinei Bogaci a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială hotărârii primei instanțe, cu admiterea integrală a acțiunii.

La 03 ianuarie 2021, Bogaci Victor a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială hotărârii primei instanțe, cu admiterea integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2021, cererea de apel declarată de către Bogaci Victor împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie februarie 2020, a fost restituită.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 septembrie 2021, s-a respins recursul declarat de Bogaci Victor și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2021.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2022, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

S-a admis apelul declarat de către Bogaci Ecaterina.

S-a casat integral hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie februarie 2020, și s-a emis o hotărâre nouă prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor.

S-a constatat faptul încălcării dreptului reclamanților Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor privind executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, nr.3-799/17 din 14 decembrie 2017.

S-a încasat din contul bugetului de Stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul reclamanților Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor, suma de 3 000 (trei mii) lei pentru fiecare.

În rest, acțiunea reclamantilor Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iulie 2022, s-au admis recursurile declarate de Ministerul Justiției, Bogaci Ecaterina și Victor Bogaci.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2022, cu remiterea cauzei spre judecare, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022, s-au respins apelurile declarate de Bogaci Ecaterina și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020.

La 16 decembrie 2022, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivare a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată.

Instanța a interpretat eronat normele drept material, aprecierea probelor a fost una arbitrară.

Instanța de apel eronat a interpretat art.1 și 2 din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Drepturile prevăzute de Legea 87 nu poate obliga un stat să sigure executarea fiecărei hotărâri cu caracter civil, statul având obligația pozitivă doar de a asigura respectarea obligațiilor ce îi revin.

Motivarea instanței de apel se bazează pe o simplă mențiune referitor la insuficiența măsurilor întreprinse de către debitor, prin simpla precizare precum că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești nu a depus diligența necesară în vederea executării documentului executoriu.

Decizia instanței de apel are conține o motivare superficială, nefiind elucidată problematica cauzei, în raport cu ansamblul măsurilor ce au fost posibil de întreprins de către executor.

Odată ce instanța a conchis aprecierea drept insuficiente a acțiunilor întreprinse de către executor, urma să menționeze expres care acțiuni ar mai fi fost viabile de întreprins.

În opinia recurentului atât instanța de fond cât și instanța de apel în mod superficial au concluzionat că nu a fost depusă diligență necesară în vederea executării documentului executoriu, fapt ce a generat dreptul reclamantilor la acordarea unei satisfacții echitabile.

Soluția instanței privind acordarea sumei de 1500 lei cu titlu de prejudiciu moral este una pripită.

La acordarea prejudiciului moral instanțele nu au ținut cont de complexitatea cauzei, comportamentul autorității responsabile de executarea hotărârii, miza pentru reclamant.

Din raportul existent la materialele dosarului nu denotă ne întreprinderea măsurilor posibile de întreprins în vederea executării documentului executoriu.

În acțiunile Consiliului municipal Chișinău nu s-a constatat un temei de tergiversare a executării hotărârii judecătorești, fiind întreprinse toate măsurile care puteau fi în mod rațional întreprinse.

Astfel, recurentul a invocat netemeinicia deciziei instanței de apel și aprecierea necorespunzătoare a probelor existente la materialele dosarului.

Ca temei de drept recurentul a indicat prevederile art. 432 alin. (1), alin. (2), lit. c) și alin.(4) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului:

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 03 noiembrie 2022.

Ministerul Justiției a depus cererea de recurs la 16 decembrie 2022, respectiv, în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 05 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d.108).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 februarie 2023, recursul declarat de Ministerul Justiției a fost considerat admisibil.

În temeiul art. 444 din Codul de procedură civilă, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora, pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Astfel, verificând decizia contestată, în lipsa părților, în raport cu criticile formulate în recursuri, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul Ministerului Justiției este întemeiat și urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 445 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 2 alin. (1) și (2) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, orice persoană fizică sau juridică care consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată ce vizează constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii

judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare *reclamant*).

Sarcina nemijlocită de aplicare a dispozițiilor legii enunțate, prin stabilirea mărimii reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea drepturilor sus-menționate, le revine instanțelor de judecată în fiecare caz individual, conform regulilor de competență jurisdicțională, specificate la capitolul IV din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

În acord cu art.4 alin.(1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

Colegiul reține că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nr.3-799/17 din 14 decembrie 2017, s-a constatat încălcarea termenului legal de către Consiliul mun. Chișinău la examinarea cererilor adresate de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor la 24.03.2017 și 15.05.2017, cu obligarea Consiliului să soluționeze petițiile formulate de reclamanți.

La 09 august 2018, hotărârea a devenit definitivă și irevocabilă, fiind expediată spre executare în adresa Consiliului mun. Chișinău.

Consiliul mun. Chișinău a recepționat hotărârea instanței la 22 august 2018.

Nefiind executată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nr. 3-799/17 din 14 decembrie 2017 Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor au depus în instanța de judecată acțiunea cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral împotriva Ministerului Justiției.

În temeiul art. 2 alin.(7) din Legea nr.87 din 21 aprilie 2011, organul care reprezintă statul în instanțele de judecată în cazul în care este înaintată o acțiune civilă pentru repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen a hotărârii judecătorești este Ministerul Justiției.

La caz, neexecutarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nr. 3-799/17 din 14 decembrie 2017 revine în autorității publice - Consiliul municipal Chișinău, care nu a soluționat cererile reclamanților depuse 24 martie 2017 și 15 mai 2017.

Art.6 paragraful 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale protejează dreptul la un proces echitabil și soluționarea cauzei într-un termen rezonabil, în materie civilă și penală.

Acest drept ar rămâne iluzoriu dacă nu ar include și faza de executare a hotărârilor judecătorești definitive. Însă Convenția are în vedere drepturi efective, concrete, iar nu iluzorii, așa cum a stabilit Curtea Europeană a Drepturilor Omului de la Strasbourg în jurisprudența sa, începând cu cauza *Artico vs. Italia*.

Or, statul și instituțiile publice, reprezentând autoritatea publică au îndatorirea, de a respecta principiul legalității și de a executa de bunăvoie hotărârea judecătorească, într-un termen rezonabil de soluționare prevăzut de art.6 din Convenție

Întârzierea în executarea unei hotărâri judecătorești, imputabilă autorităților care nu furnizează o justificare valabilă în acest sens, aduce atingere și dreptului creditorului la respectarea bunurilor sale, drept protejat de art.1 din Protocolul nr.1 al Convenției.

În Cauza Ș. contra României, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că: Administrația constituie un element al statului de drept, interesul său fiind identic cu cel al unei bune administrări a justiției. Pe cale de consecință, dacă administrația refuză sau omite să execute o hotărâre judecătorească ori întârzie în executarea acesteia, garanțiile art.6 de care a beneficiat justițiabilul în fața instanțelor judecătorești își pierd orice rațiune de a fi.

Astfel, pornind de la faptul că hotărârea judecătorească din 14 decembrie 2017, ce vizează dreptul de proprietate al reclamantilor, nu a fost executată prejudiciul moral nu poate fi compensat doar prin simpla constatare a încălcării, fiind necesară acordarea unor sume cu titlu de prejudiciu moral.

Or, pentru reclamanti interesul pentru a fi executată hotărârea este unul spirit, vizând dreptul al proprietatea lor, însă Ministerul Justiției nu a probat că aceste hotărâre a fost executată, respectiv neexecutarea din motive neimputabile reclamantului provoacă acestuia cu certitudine suferințe de ordin moral ce pot fi reparate pe cale judecătorească prin echivalent bănesc conform prevederilor indicate supra din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011.

În condițiile art. 2036 alin. (1) și (2) Cod civil în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Art. 2037 Cod civil, prevede că mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

De asemenea, art.2 alin.(6) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 stipulează că mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanței de judecată și a

autorităților relevante, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant.

În speță, Colegiul consideră că prejudiciul moral în mărime de 10 000 de lei pentru fiecare reclamant solicitat de către reclamanți este exagerat, având în vedere circumstanțele cauzei, însă suma de 1500 de lei cu titlu de prejudiciu moral, pentru fiecare reclamant atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege.

Or, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, se ia în considerare și interesul sporit, pe care l-a avut sau îl are reclamantul în executarea hotărârii judecătorești, al cărui beneficiar este.

La fel, relevanță are și durata termenului de neexecutare, importanța pentru reclamant a obiectului executării, altfel spus miza pentru reclamant și alte aspecte individuale.

Astfel, așa cum reclamanții beneficiază de o hotărâre judecătorească definitivă prin care s-a obligat Consiliul municipal Chișinău să soluționeze cererile adresate de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor la 24 martie 2017 și 15 mai 2017, însă acestei hotărâre așa și nu a fost executată determină acordarea unei prejudiciu moral.

Cu referire la argumentul Ministerului Justiției prevederile Legii 87 nu poate obliga un stat să asigure executarea fiecărei hotărâri cu caracter civil, statul având obligația pozitivă doar de a asigura respectarea obligațiilor ce îi revin, Colegiul îl consideră nejustificat.

Or, Consiliul mun. Chișinău (autoritate a statului) nu a executat obligația pozitivă în vederea executării hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nr.3-799/17 din 14 decembrie 2017, iar ca urmare cererile adresate Consiliului la 24 martie 2017 și 15 mai 2017, au rămas nesoluționate, afectând astfel dreptul reclamanților la proprietate.

Astfel, Colegiul consideră corectă concluzia instanțelor ierarhic inferioare prin care a fost constatat faptul încălcării dreptului reclamanților Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor privind executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nr. 3-799/17 din 14 decembrie 2017.

Însă, în mod eronat a dispus încasarea din contul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Ecaterinei Bogaci și Bogaci Victor, a sumei de 1500 lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral pentru încălcarea dreptului privind executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Or, în condițiile art. 2 alin. (4) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuții de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară de către stat. Reparația prejudiciului se face de la bugetul de stat.

Art. 5 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 stabilește că în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

Potrivit art. 20 alin.(1) lit. f) din Legea privind finanțele publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014 Ministerul Finanțelor este autoritatea publică centrală în domeniul finanțelor publice și asigură gestionarea

mijloacelor financiare ale bugetelor componente ale bugetului public național prin contul unic trezorerial și prin alte conturi deschise în Banca Națională a Moldovei și în instituțiile financiare, administrează bugetul de stat și monitorizează executarea celorlalte bugete componente ale bugetului public național.

În aceste circumstanțe, raportat la dispozițiile art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă instanțele inferioare prin încasarea de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Ecaterinei Bogaci și Bogaci Victor, a sumei de 1500 lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral au interpretat în mod eronat normele de drept material aplicabile speței.

Luând în considerație cele constatate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Ministerul Justiției, de a modifica decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020.

În conformitate cu art. 444 și 445 alin. (1) lit. e) și alin. (3) din Codul de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Ministerul Justiției.

Se modifică decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, în partea încasării de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul reclamantilor Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor suma de 1500 lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral pentru încălcarea dreptului privind executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, prin încasarea de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul reclamantilor Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor, suma de 1 500 (una mie cinci sute) lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătoria

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru

Aliona Miron

Dumitru Mardari

Dosarul nr.2ra-17/23
2-19099205-01-2ra-05012023

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: S. Suvac)
Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, M. Anton, O. Cojocar)

ÎNCHEIERE

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Aliona Miron
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Bogaci Victor,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022, prin care s-au respins apelurile declarate de Bogaci Ecaterina și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020,

c o n s t a ț ă :

La 27 mai 2019, Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivare au indicat că, la 03 iulie 2013 s-au adresat Consiliului mun. Chișinău cu cerere privind eliberarea titlului de autentificare a dreptului de proprietate asupra lotului de pământ de pe adresa: mun. Chișinău, str. G. Enescu 6, adresa la care locuiesc permanent din anul 1952 și dețin în proprietate locuința.

Însă în pofida numeroaselor adresări la Consiliul mun. Chișinău, nu le-a fost eliberat titlul solicitat, deși au trecut aproximativ 6 ani.

La 24 martie 2017, 15 mai 2017 și 26 iulie 2017 au depus petiții în adresa Consiliului mun. Chișinău prin care au solicitat rezolvarea situației, însă deoarece nu au primit nici un răspuns, s-au adresat cu o acțiune în instanța de contencios administrativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2017 Consiliul mun. Chișinău a fost obligat să soluționeze petițiile formulate de reclamantii.

Reclamanții au susținut că hotărârea nu a fost executată de către Consiliul mun. Chișinău, deși norma legală prevedea un termen de 30 zile pentru executare.

Astfel, prin neexecutarea hotărârii reclamanților le-au fost cauzate pagube morale, deoarece pe parcursul unei perioade îndelungate de timp nu se pot folosi după bunul lor ce-l dețin, precum și pe motiv că au fost nevoiți să piardă mult timp pentru restabilirea drepturilor ce le-au fost lezate.

Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor au solicitat constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14 decembrie 2017 precum și repararea prejudiciului moral evaluat la suma de 10 000 lei pentru fiecare dintre reclamanți.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor.

S-a constatat faptul încălcării dreptului reclamanților, Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor privind executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești emise de Judecătoria Chișinău, sediul Centru nr. 3-799/17 din 14 decembrie 2017.

S-a încasat de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor suma de 1500 lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral pentru încălcarea dreptului privind executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În rest, acțiunea cererea de chemare în judecată, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 18 decembrie 2020, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii, și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 23 decembrie 2020, avocatul Mihalache Iurie în interesele Ecaterinei Bogaci a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială hotărârii primei instanțe, cu admiterea integrală a acțiunii.

La 03 ianuarie 2021, Bogaci Victor a declarat apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială hotărârii primei instanțe, cu admiterea integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2021, cererea de apel declarată de către Bogaci Victor împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie februarie 2020, a fost restituită.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 septembrie 2021, s-a respins recursul declarat de Bogaci Victor și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2021.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2022, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

S-a admis apelul declarat de către Bogaci Ecaterina.

S-a casat integral hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie februarie 2020, și s-a emis o hotărâre nouă prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor.

S-a constatat faptul încălcării dreptului reclamanților Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor privind executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru, nr.3-799/17 din 14 decembrie 2017.

S-a încasat din contul Bugetului de Stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul reclamanților Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor, suma de 3 000 (trei mii) lei pentru fiecare.

În rest, acțiunea reclamanților Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iulie 2022, s-au admis recursurile declarate de Ministerul Justiției, Bogaci Ecaterina și Victor Bogaci.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2022, cu remiterea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022, s-au respins apelurile declarate de Bogaci Ecaterina și Ministerul Justiției și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020.

La 16 decembrie 2022, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

La 20 ianuarie 2023, Bogaci Victor a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei și emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivare a invocat că, nu este de acord cu soluția instanței de apel, fiind neîntemeiată și adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

Potrivit art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 01 februarie 2023, recursurile declarate de Ministerul Justiției și Bogaci Victor au fost considerate admisibile.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând recursul înaintat de Bogaci Victor consideră necesară încetarea procedurii de recurs, din oficiu din următoarele considerente.

În temeiul art. 445¹ din Codul de procedură civilă instanța de recurs dispune, printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac, încetarea procedurii de recurs, din oficiu sau la cerere, dacă după declararea admisibilității recursului se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433.

În conformitate cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În baza art. 429 alin. (5) din Codul de procedură civilă (modificat prin Legea nr.254 din 01 decembrie 2017, în vigoare de la 05 ianuarie 2018), nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privința persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației.

În speță, din materialele dosarului rezultă că la 03 ianuarie 2021, Bogaci Victor a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie 2020.

Prin încheierea Curții de Apel din 31 martie 2021, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Bogaci Victor și s-a comunicat apelantului despre necesitatea lichidării neajunsurilor, în termen de 10 zile pentru din momentul recepționării încheierii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2021, cererea de apel declarată de către Bogaci Victor împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 decembrie februarie 2020, a fost restituită.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 septembrie 2021, s-a respins recursul declarat de Bogaci Victor și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2021.

Prin urmare, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că prin restituirea cererii de apel depusă de Bogaci Victor aceasta nu a fost supusă examinării fondului și drept urmare Bogaci Victor nu este în drept să declare recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022.

Astfel din considerentele menționate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a înceta procedura de recurs înaintată de Bogaci Victor în temeiul art. 445¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 270, art. 445¹ și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se încetează, din oficiu procedura de recurs la recursul depus de Bogaci Victor împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Bogaci Ecaterina și Bogaci Victor împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău, cu privire la constatarea faptului încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Dumitru Mardari